

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 265/2024-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Petra Straku a Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **TAGUS, s.r.o.**, Rožňavská 1/1399, Bratislava, zastúpenej JUDr. Peter Kubik, advokát, s.r.o., Poľná cesta 966/9, Dunajská Streda, proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5CoD/3/2021 z 20. decembra 2021 a proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/217/2022 z 29. novembra 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 3. apríla 2024 domáha vyslovenia porušenia čl. 20 ods. 1 a 4, ako aj čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 11 ods. 1 a 4, ako aj čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“). Ďalej požaduje, aby boli uznesenia krajského súdu a najvyššieho súdu zrušené a vec bola vrátená krajskému súdu na ďalšie konanie. Domáha sa napokon náhrady trov konania v sume 1 215,98 eur.

2. Z ústavnej sťažnosti a pripojených listinných dôkazov vyplýva nasledujúci skutkový stav veci:

3. Vo veci likvidácie dedičstva po poručiťovi [REDAKOVANÉ] (ďalej len „poručiťel“) vedenej Okresným súdom Bratislava I pod sp. zn. 2D/460/2007, Dnot 23/2014 si právna predchodkyňa sťažovateľky [REDAKOVANÉ] (ďalej len „právna predchodkyňa“) uplatnila pohľadávku vo výške 3 442 409,36 eur v zmysle právoplatného a vykonateľného rozhodnutia krajského súdu sp. zn. 24Cb/246/96 z 26. septembra 2005.

4. Jediným majetkom zisteným v rámci likvidácie dedičstva po poručiťovi bola jedna polovica bytu poručiťela na [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] v Bratislave. V rámci likvidácie dedičstva bol tento spoluvlastnícky podiel predaný manželke poručiťela [REDAKOVANÉ] (ďalej len „manželka

poručiťa“) za sumu 35 100 eur. Výťažok z likvidácie v sume 34 695,36 eur (po odrátaní trov likvidácie) pripadol právnej predchodkyňi sťažovateľky. Zároveň bolo rozhodnuté o ukončení likvidácie dedičstva s tým, že neuspokojené pohľadávky veriteľov zanikajú. O týchto skutočnostiach rozhodol okresný súd uznesením sp. zn. 2D/460/2007, Dnot 23/2014 z 27. novembra 2020.

5. Právna predchodkyňa podala proti uzneseniu okresného súdu odvolanie, v ktorom súdnomu komisárovi vyčítala postup v konaní spočívajúci v tom, že jej neoznámil ponuku kúpnej ceny manželky poručiťa, ktorá bola len o sumu 100 eur vyššia oproti ponuke [REDAKOVANÉ]. Právna predchodkyňa s ponukou [REDAKOVANÉ] súhlasila len s ohľadom na vzťah k tomuto záujemcovi ([REDAKOVANÉ] bol konateľom právnej predchodkyne). Pokiaľ by právna predchodkyňa mala vedomosť o ponuke manželky poručiťa, s ponúknutou kúpnu cenou by nesúhlasila a považovala by ju za neprimeranú. Za tohto stavu bol postup okresného súdu pri speňažovaní majetku v rozpore s účelom likvidácie dedičstva spočívajúcim v uspokojení veriteľov v čo najširšej miere. K odvolaniu bol pripojený aj výpis z ponúk realitných kancelárií, podľa ktorých za primeranú cenu by sa považovala suma presahujúca výšku 70 000 eur. Právna predchodkyňa spochybnila v odvolaní aj dispozíciu manželky poručiťa s peňažnými prostriedkami na vyplatenie kúpnej ceny za nadobudnutý podiel na byte a podiel z bytu, keďže na majetok patriaci do bezpodielového spoluvlastníctva manželky poručiťa a poručiťa prebiehala exekúcia, v dôsledku čoho sa na tieto peňažné prostriedky vzťahovali všeobecné inhibičné účinky § 61d Exekučného poriadku. Napokon namietala aj nesprávnosť výroku o zániku pohľadávok veriteľov.

6. Uznesením krajského súdu sp. zn. 5CoD/3/2021 z 20. decembra 2021 bol pripustený vstup sťažovateľky do konania namiesto právnej predchodkyne, a to v dôsledku postúpenia pohľadávky právnej predchodkyne uplatnenej v rámci likvidácie dedičstva sťažovateľke. Zároveň bolo uznesenie okresného súdu potvrdené.

7. Podľa konštatovania krajského súdu v zmysle znaleckého posudku Ing. Drahoša všeobecná hodnota bytu spolu s podielom na pozemku a na spoločných častiach a zariadeniach domu je vo výške 73 000 eur. Podľa ďalšieho konštatovania v priebehu odvolacieho konania sťažovateľka požiadala o zmenu účastníka v osobe veriteľa, keďže ešte pred rozvrhom výťažku postúpením nadobudla v rámci dedičského konania prihlásenú pohľadávku právnej predchodkyne.

8. Podľa názoru krajského súdu bolo potrebné návrhu na zmenu v osobe veriteľa vyhovieť vzhľadom na splnenie všetkých zákonných podmienok.

9. Odvolanie právnej predchodkyne nepovažoval krajský súd za opodstatnené. Bol toho názoru, že súdny komisár vykonal speňaženie majetku so súhlasom právnej predchodkyne priamym predajom spoluvlastníckeho podielu v rozsahu jednej polovice k bytu, ktorý užíva manželka poručiťa (druhá spoluvlastníčka) spoločne so synom. Takýto postup považuje aj krajský súd za primeraný, a to práve s ohľadom na skutočnosť, že predmetom speňaženia bol len spoluvlastnícky podiel k bytu, nie teda celý byt, pričom byt je obývaný manželkou poručiťa a jej synom, ktorého otcom bol poručiť, a obaja sú v dôchodkovom veku.

10. Podľa krajského súdu okresný súd nepochybil ani pri rozhodovaní o vydaní bytu tomu záujemcovi o priame odkúpenie, ktorý poskytol vyššiu cenovú ponuku (samozrejme s prihliadnutím na to, že záujemcom bola osoba, ktorá v byte realizuje svoje bytové potreby dlhodobo, iné možnosti

bývania nemá a vo veku 88 rokov by ani nebolo spravodlivé od nej požadovať, aby byt opustila pre dlh, ktorý vznikol poručiteľovi v súvislosti s jeho podnikateľskou činnosťou). Právna predchodkyňa súhlasila s ponukou [REDAKOVANÉ] vo výške 35 000 eur, preto nebol dôvod opätovne zisťovať jej súhlas s vyššou ponukou (i keď udelenou osobou od [REDAKOVANÉ] rozdielnou). Právna predchodkyňa vo svojom súhlasnom stanovisku k cenovej ponuke v sume 35 000 eur nijako nevyhradila udelenie súhlasu výlučne na osobu [REDAKOVANÉ], a preto okresný súd nepochybil, keď akceptoval ponuku manželky poručiteľa, ktorá kúpnu cenu aj zložila do notárskej úschovy. Okrem notára, ktorému bola priznaná odmena za činnosť súdneho komisára, bola jediným veriteľom právna predchodkyňa, pričom jej právnej nástupkyni (sťažovateľke) pohľadávka bude uhradená v zmysle § 175v ods. 2 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku ako ostatná pohľadávka. Kúpnu cenu možno podľa znaleckého posudku Ing. Drahoša považovať za primeranú stavu bytu.

11. Napokon výrok uznesenia okresného súdu, podľa ktorého neuspokojené pohľadávky veriteľov zanikajú, krajský súd vyhodnotil ako súladný s § 175t Občianskeho súdneho poriadku.

12. Proti uzneseniu krajského súdu podala sťažovateľka dovolanie, a to podľa § 420 písm. f), ako aj § 421 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“).

13. V súvislosti s § 420 písm. f) CSP sťažovateľka namietala, že sa krajský súd nevysporiadal s jej odvolacou argumentáciou, v dôsledku čoho je jeho uznesenie nepreskúmateľné a trpí nedostatkom dôvodov. Súdny komisár neinformoval právnu predchodkyňu o ponuke manželky poručiteľa, čím došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Pokiaľ bol odvolaním napadnutý aj výrok o zániku pohľadávok veriteľov poručiteľa, krajský súd v tomto smere iba konštatoval jedinou vetou, že tento výrok je v súlade so zákonom. Pritom podľa § 175v Občianskeho súdneho poriadku skončením likvidácie dedičstva zanikajú neuspokojené pohľadávky veriteľov len voči dedičom. Okresný súd toto ustanovenie zovšeobecnil a rozšíril tak, že zanikajú pohľadávky veriteľov.

14. V súvislosti s § 421 ods. 1 písm. b) CSP sťažovateľka namietala, že krajský súd potvrdil uznesenie okresného súdu aj vo výroku, podľa ktorého neuspokojené pohľadávky veriteľov poručiteľa vo všeobecnosti zanikajú. Ide o nesprávnu aplikáciu § 175v ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku, pričom takáto otázka ešte v rámci rozhodovacej praxe dovolacieho súdu riešená nebola. Krajský súd nesprávne právne posúdil otázku zániku pohľadávky veriteľa prihlásenej do likvidácie dedičstva po poručiteľovi, pričom táto otázka rozhodovacou praxou dovolacieho súdu nebola ešte vyriešená.

15. Uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 7Cdo/217/2022 z 29. novembra 2023 doručeným sťažovateľke 15. marca 2024 bolo jej dovolanie odmietnuté ako neprípustné.

16. V súvislosti s dovolaním podľa § 420 písm. f) CSP je najvyšší súd toho názoru, že i keď nepreskúmateľnosť rozhodnutia pre nedostatok riadneho odôvodnenia je takým nesprávnym procesným postupom, ktorý je spôsobilý znemožniť sporovej strane uplatňovanie procesných práv v takej miere, že to má za následok porušenie práva na spravodlivý proces, v danej veci o takýto prípad nešlo. Uznesenie krajského súdu uvádza skutkový stav, ktorý bol považovaný za rozhodujúci, stanoviská strán konania, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania, ale aj právne predpisy, z ktorých boli vyvedené právne názory vysvetlené v odôvodnení. Konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozhodnutia odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozhodnutím vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu.

Podľa názoru najvyššieho súdu krajský súd (ale aj okresný súd) primerane a dostatočne vysvetlil, prečo v rámci likvidácie dedičstva po poručiťovi vydal polovicu jednoizbového bytu manželke poručiťa, ktorá sa spolu s konateľom právnej predchodkyne (██████████) uchádzala o odkúpenie spornej nehnuteľnosti (jej časti). Týmito dôvodmi boli ponúknutá vyššia cena, súhlas právnej predchodkyne so sumou odkúpenia vo výške 35 000 eur, ako aj skutočnosť, že manželka poručiťa vlastnila druhú polovicu predmetného bytu, ktorý spolu so synom dlhodobo užívala, pričom obaja sú v dôchodkovom veku. Okrem súhlasu právnej predchodkyne výška ocenenia predmetu likvidácie vyplývala aj zo znaleckého dokazovania. V neposlednom rade ██████████ ako konateľ právnej predchodkyne pri súhlase so sumou 35 000 eur nijako nevyhradil udelenie súhlasu na odkúpenie výlučne na vlastnú osobu. Vzhľadom na tieto skutočnosti nižšie súdy ani nemohli konať v rozpore s § 175 ods. 1 a 5 Občianskeho súdneho poriadku. Myšlienkový postup nižších súdov bol preto dostatočne vysvetlený. Nosné dôvody ich rozhodnutí už na prvý pohľad neboli celkom zjavne neodôvodnené, resp. arbitrárne. Za vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP v žiadnom prípade nemožno považovať to, že krajský súd neodôvodnil svoje uznesenie podľa predstáv sťažovateľky. Pokiaľ sťažovateľka v rozsahu namietaných zmätočností podľa § 420 písm. f) CSP namietala aj nesprávne právne posúdenie veci nižšími súdmi, treba uviesť, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia z hľadiska namietanej vady podľa § 420 písm. f) CSP správnosť právnych záverov, ku ktorým krajský súd dospel, nie je relevantná, lebo prípadné nesprávne právne posúdenie prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia nezakladá.

17. V súvislosti s dovolaním podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP sťažovateľka namietala nesprávne právne posúdenie zániku pohľadávky veriteľ'a, ktoré vyslovil okresný súd, keď uviedol, že *„Likvidácia dedičstva po poručiťovi sa končí a neuspokojené pohľadávky veriteľ'ov zanikajú“*. Toto (podľa názoru sťažovateľky) nesprávne právne posúdenie krajský súd odobril. Podľa názoru najvyššieho súdu výrok uznesenia okresného súdu síce disponuje zdanlivou nepresnosťou, keď *quasi* generálne uvádza, že neuspokojené pohľadávky veriteľ'ov zanikajú, avšak vzhľadom na prvú časť výroku, ktorá stanovuje medze zániku pohľadávky veriteľ'ov (iba) na dedičstvo po poručiťovi, a vzhľadom na odôvodnenie uznesenia explicitne poukazujúce na § 175v ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku, ako aj na to, že pohľadávky veriteľ'ov zanikajú iba proti dedičom, je dostatočne zrejmé, že sa zánik pohľadávky neviaže aj na tretie osoby. Toto bezrozporne pochopila aj druhá procesná strana (manželka poručiťa), ktorá vo vyjadrení na odvolanie právnej predchodkyne sťažovateľky uviedla, že *„skončenie likvidácie dedičstva podľa § 175v ods. 4 OSP nemá za následok zánik pohľadávky voči iným osobám ako dedičom“*.

II.

Argumentácia sťažovateľky

18. Súdny komisár porušil zásadu náležitej starostlivosti vyplývajúcu z § 175u Občianskeho súdneho poriadku. Stalo sa tak tým, že právna predchodkyňa bola oboznámená iba s ponukou ██████████ na odkúpenie jednej polovice nehnuteľnosti poručiťa, pričom s ňou súhlasila aj napriek nižšej ako obvyklej cene, a to iba vzhľadom na to, že ██████████ bol spriaznenou osobou právnej predchodkyne. S ponukou manželky poručiťa len za nepatrne vyššiu cenu právna predchodkyňa už oboznámená nebola. Ak by sa tak stalo, vyjadrila by s ňou nesúhlas, prípadne by mohla

zabezpečiť iné, výhodnejšie ponuky od iných subjektov za sumu zodpovedajúcu obvyklej cene. Týmto postupom došlo k znemožneniu výkonu procesných práv právnej predchodkyne a odňatiu možnosti účastníka konania konať pred súdom, čo treba považovať za porušenie práva veriteľa na spravodlivý proces. Z odôvodnenia uznesenia krajského súdu vyplýva, že k speňažovaniu priamym predajom došlo so súhlasom právnej predchodkyne, hoci táto dala súhlas na takýto postup iba všeobecne a následne potom konkrétne na ponuku [REDAKOVANÉ]. Súhlas na ponuku manželky poručiť nedala a ani dať nemohla, keďže o nej nevedela. Tým, že súdny komisár si najprv vyžiadal ponuku od právnej predchodkyne a následne ju predložil manželke poručiť (ktorá tak mohla predložiť ponuku nepatrne vyššiu, o čom však už súdny komisár právnu predchodkyňu neinformoval), konal v rozpore s § 175u Občianskeho súdneho poriadku a právnej predchodkyne odňal možnosť uskutočniť jej patriace procesné práva, čím došlo k zásahu do práva na súdnu ochranu a na spravodlivé súdne konanie.

19. Hoci už uvedený nesprávny procesný postup bol nosným argumentom dovolania, najvyšší súd sa prípustnosťou dovolania podľa § 420 písm. f) CSP zaoberal iba cez optiku nepreskúmateľnosti a nedostatočného odôvodnenia uznesenia krajského súdu. Na námietky týkajúce sa konkrétneho procesného postupu vôbec nedal odpoveď, odignoroval ich, čím tiež zasiahol do práva sťažovateľky na súdnu ochranu nedostatočným odôvodnením dovolacieho uznesenia.

20. Nejde len o porušenie práva na spravodlivý proces a na spravodlivé súdne konanie, ale aj o porušenie zásady náležitej starostlivosti, čo je v rozpore so záujmami sťažovateľky ako veriteľky poručiť. Záujmom každého veriteľa v rámci likvidácie dedičstva je dosiahnuť čo najvyšší výťažok z likvidácie dedičstva. Uvedené má zabezpečiť postup s náležitou starostlivosťou vyplývajúci z § 175u Občianskeho súdneho poriadku. Dôsledkom toho je, že nedošlo k speňaženiu majetku poručiť za cenu, za ktorú sa rovnaký alebo porovnateľný majetok za obdobných podmienok obvykle predáva. Právna predchodkyňa v odvolaní zdôraznila a preukázala, že cena porovnateľných bytov v roku 2020 sa pohybovala na úrovni sumy 140 000 eur (teda hodnota jednej polovice bytu bola na úrovni sumy 70 000 eur). Došlo preto aj k zásahu do práva sťažovateľky na ochranu vlastníctva a do práva vlastniť majetok.

21. V zmysle § 175v Občianskeho súdneho poriadku skončením likvidácie dedičstva zanikajú neuspokojené pohľadávky veriteľov len voči dedičom. Okresný súd toto ustanovenie zovšeobecnil a rozšíril tak, že zanikajú pohľadávky veriteľov, čo znamená evidentný odklon od znenia zákona, ktorý môže mať ďalekosiahle praktické dopady. Tento výrok v rozpore so zákonom spôsobuje nezákonný zánik pohľadávky sťažovateľky nielen voči dedičom poručiť. V tomto ohľade je bezvýznamná konštatácia najvyššieho súdu, podľa ktorej je zo znenia zákona zrejmé, že pohľadávky zanikajú iba voči dedičom a že rovnako to chápe aj druhá sporová strana. Jednoducho výrok súdneho rozhodnutia je objektívne v rozpore so zákonom a je spôsobilý privodiť ďalekosiahle negatívne následky pre sťažovateľku. Takéto rozhodnutie nemôže obstáť. Rozhodnutie súdu sa nemôže spoliehať na to, že v zákone sú účinky správne uvedené, alebo na to, že druhá strana ho bude chápať spôsobom vyplývajúcim zo zákona. Výrok rozhodnutia tvorí jeho jadro a musí byť preto zásadne presný, konkrétny a správny. V opačnom prípade dôjde k porušeniu práva na spravodlivý proces. Na dôvažok v danom prípade ide o také porušenie práva na spravodlivý proces, ktoré je spôsobilé privodiť zánik práv sťažovateľky z pohľadávky voči poručiťovi a voči ďalším subjektom (napr. voči spoludlžníkom poručiťovi, keďže pohľadávka sťažovateľky bola záväzkom aj [REDAKOVANÉ] ako spoludlžníčky). Nesprávnosť právoplatného výroku uznesenia

okresného súdu je preto spôsobilá privodiť nezákonný zásah do majetkovej sféry sťažovateľky, teda do jej práva vlastníť majetok, resp. do jej práva na ochranu vlastníctva.

22. Krajský súd vo svojom uznesení iba jedinou vetou konštatoval, že výrok o zániku pohľadávky sťažovateľky je v súlade so zákonom. S argumentmi uvedenými v odvolaní sa vôbec nevysporiadal. Nie je teda zrejmé, prečo je výrok v súlade so zákonom, ak v skutočnosti zneniu zákona nezodpovedá. Najvyšší súd považoval odôvodnenie krajského súdu za postačujúce a doplnil ho o celkom nemiestne odôvodnenie, podľa ktorého je podstatné, ako má byť tento výrok chápaný a ako ho údajne chápe iná strana sporu. To je neakceptovateľné z hľadiska práva na spravodlivý proces.

23. Ani odôvodnenie uznesenia krajského súdu týkajúce sa prijatia ponuky na odkúpenie polovice nehnuteľnosti nie je presvedčivé, a to napriek tomu, čo tvrdí najvyšší súd, podľa ktorého treba dať obvyklú cenu do úzadia a uprednostniť akýsi sociálny aspekt (dôchodkový vek manželky poručiteľa a jej syna, dlhoročné užívanie nehnuteľnosti atď.). Pritom chýba presné vymedzenie zákonných ustanovení, na základe ktorých došlo k uprednostneniu takéhoto prístupu rozpornému so znením § 175u Občianskeho súdneho poriadku.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

24. Na prerokovanie tej časti ústavnej sťažnosti, ktorá pre porušenie čl. 20 ods. 1 a 4, ako aj čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 11 ods. 1 a 4, ako aj čl. 36 ods. 1 listiny, čl. 6 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu smeruje proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 5CoD/3/2021 z 20. decembra 2021, nie je daná právomoc ústavného súdu.

25. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda len vtedy, keď o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy.

26. Podľa § 132 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať iný súd, ústavný súd uznesením ústavnú sťažnosť odmietne pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

27. Proti uzneseniu krajského súdu bolo prípustné dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok, v dôsledku čoho právomoc poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľky mal najvyšší súd v rámci dovolacieho konania. Tým je zároveň vylúčená v uvedenom rozsahu právomoc ústavného súdu. Treba tiež poznamenať, že možnosť podania dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku sťažovateľka aj využila.

28. Odlišná je situácia vo vzťahu k zvyšnej časti ústavnej sťažnosti. Túto treba považovať za zjavne neopodstatnenú.

29. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných

dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri ktorého predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

30. Podľa čl. 124 ústavy je ústavný súd nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

31. Sťažovateľka predovšetkým namieta, že právna predchodkyňa bola oboznámená iba s cenovou ponukou [REDAKOVANÉ], s ktorou súhlasila napriek nižšej ako obvyklej cene, keďže [REDAKOVANÉ] bol jej spriaznenou osobou (konateľom), avšak s ponukou manželky poručiťľa len za nepatrne vyššiu cenu už oboznámená nebola, hoci (ak by o nej vedela) nesúhlasila by s ňou. Došlo tým k znemožneniu výkonu procesných práv právnej predchodkyne a odňatiu jej možnosti konať pred súdom. Najvyšší súd na námietku týkajúcu sa konkrétneho procesného postupu vôbec neodpovedal, pretože sa prípustnosťou dovolania podľa § 420 písm. f) CSP zaoberal iba cez optiku nepreskúmateľnosti a nedostatočného odôvodnenia uznesenia krajského súdu. Pritom záujmom veriteľľa v rámci likvidácie dedičstva je dosiahnuť čo najvyšší výťažok. Zábezpečou toho je postup súdneho komisára s náležitou starostlivosťou v zmysle § 175u Občianskeho súdneho poriadku. Tento postup nebol zachovaný a dôsledkom toho bolo, že nedošlo k speňaženiu majetku poručiťľa za cenu, za ktorú sa rovnaký alebo porovnateľný majetok za obdobných podmienok obvykle predáva.

32. Podľa ústavného súdu argumentácia krajského súdu a najvyššieho súdu v rámci námietok sťažovateľky je dostatočná a presvedčivá. Sťažovateľka iba dodatočne vysvetľuje, že súhlas právnej predchodkyne s ponúknutou cenou 35 000 eur od [REDAKOVANÉ] bol daný iba vzhľadom na jeho osobu ako konateľľa právnej predchodkyne, avšak v skutočnosti súhlas udelila bezvýhradne (neuviedla teda, že napriek neprimeranosti ponúkanej ceny ju akceptuje s ohľadom na spriaznenosť s [REDAKOVANÉ]). Toto konštatovanie krajského súdu a najvyššieho súdu sťažovateľka v podanej ústavnej sťažnosti nijako nespochybňuje.

33. Z formálneho hľadiska možno síce uvažovať o porušení procesných práv sťažovateľky (resp. právnej predchodkyne) ako veriteľky neumožnením vyjadriť sa k ponuke manželky poručiťľa, avšak vzhľadom na uvedené špecifické konkrétne okolnosti prípadu z materiálneho pohľadu porušenie práva sťažovateľky (resp. právnej predchodkyne) na súdnu ochranu (na spravodlivé súdne konanie) neprichádza do úvahy s prihliadnutím aj na to, že cena bytu ustálená podľa znaleckého posudku zodpovedala skutočnému stavu bytu.

34. Podľa ďalšej námietky sťažovateľky výrok uznesenia okresného súdu zovšeobecnil, resp. rozšíril dosah § 175v Občianskeho súdneho poriadku, a to tak, že vyslovil zánik akýchkoľvek neuspokojených pohľadávok veriteľov, hoci v skutočnosti zanikli neuspokojené pohľadávky veriteľov len voči dedičom. Takýto výrok v rozpore so zákonom spôsobuje nezákonný zánik pohľadávky sťažovateľky nielen voči dedičom poručiteľa, ale aj voči [REDAKOVANÉ] ako spoludlžníčke, a preto je nezákonným zásahom do majetkovej sféry sťažovateľky. Argumentácia najvyššieho súdu, podľa ktorej je zrejmé zo zákona, že pohľadávky zanikajú iba voči dedičom (čo takto chápe aj druhá sporová strana), je bezvýznamná. Podstatné totiž podľa názoru sťažovateľky je, že výrok uznesenia okresného súdu je objektívne v rozpore so zákonom a je spôsobilý privodiť pre ňu ďalekosiahle negatívne následky.

35. V uvedenej súvislosti sa z pohľadu ústavného súdu javí ako rozhodujúce, že v zmysle § 228 ods. 1 v spojení s § 234 ods. 2 CSP výrok právoplatného uznesenia je záväzný pre strany a pre tých, ktorí sa stali právnymi nástupcami strán po právoplatnosti uznesenia, ak nie je ustanovené inak. Ak by preto sťažovateľkou spomínaná [REDAKOVANÉ] ako spoludlžníčka, ale aj prípadní ďalší dlžníci sa chceli vymáhaniu nejakej pohľadávky sťažovateľky brániť s odkazom na inkriminovaný právoplatný výrok uznesenia okresného súdu o zániku neuspokojených pohľadávok veriteľov, súd rozhodujúci v takomto konaní by vzhľadom na uvedené ustanovenia Civilného sporového poriadku musel dospieť k záveru, že [REDAKOVANÉ] (prípadne iní dlžníci) sa tohoto výroku nemôže (nemôžu) dovolávať, keďže stranou v konaní, v ktorom bol takýto výrok vyslovený, nebola (neboli). Vychádzajúc práve z tohto pohľadu, ústavný súd konštatuje, že formálna nepresnosť výroku uznesenia okresného súdu ústavnoprávne relevantné dôsledky v danom konkrétnom prípade nemá.

36. Pokiaľ sťažovateľka namieta absenciu zákonných ustanovení, na základe ktorých bola prijatá ponuka manželky poručiteľa na odkúpenie polovice nehnuteľnosti s poukazom na jej dôchodkový vek, ako aj na dôchodkový vek jej syna, resp. na dlhoročné užívanie nehnuteľnosti, ústavný súd uvádza, že všeobecné súdy dôvodne vychádzali z ceny 35 100 eur (hodnota polovice bytu bola zistená znaleckým posudkom a kúpna cena stanovená rešpektovaním najvyššej ponuky), a preto z pohľadu sťažovateľky je bezvýznamné, komu bola polovica bytu za cenu 35 100 eur predaná, pretože na výšku výťažku z predaja osoba kupujúceho nemala nijaký vplyv.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. mája 2024

Peter Molnár
predseda senátu